

OKBV Feestelijke afsluiter werkjaar

Museum Plantin-Moretus, Antwerpen - 3 juli 2013

21(kunst)bibliotheecarissen sloten op 3 juli samen het OKBV-werkingsjaar af in Museum Plantin-Moretus/Prentenkabinet. Omdat veel leden door de hevige sneeuwval niet bij de eerste open bestuursvergadering van 12 maart konden zijn, koppelden we het nuttige aan het aangename tijdens deze feestelijke afsluiter: vooraf een vergadering voor alle geïnteresseerden, nadien een blik op uitermate boeiende documentaire collecties.

Tijdens een afsluiter worden uiteraard de activiteiten van het afgelopen jaar even uitgelicht.

De focus lag dit werkingsjaar bij de werkgroep veilingcatalogi. Vanaf september werkten een tiental collega's aan een formeel beschrijvingsmodel voor dit te lang genegeerde publicatietype. Omdat theoretische discussies alleen niet alle vragen kan beantwoorden brachten we in juni een studiebezoek aan veilinghuis The Romantic Agony in Brussel, waar de eigenaars **Trees Strubbe** en **Johan Devroe** ons inlichtten over de werking van een veilinghuis, de organisatie van de veilingen en de opmaak van catalogi.

Ons andere studiebezoek bleek een groter succes dan verwacht. Toen in maart heel wat VVBAD-leden niet tijdig in Brussel konden raken door problemen met het openbaar vervoer, bood het voormiddagprogramma van OKBV een uitweg. Zo trokken we uiteindelijk met professionals uit de héle sector naar het Brusselse stadsarchief.

Voor het volgende werkingsjaar staat alvast een studiebezoek aan Amsterdam op het programma en zal samen met OKBN een studiedag worden voorbereid. Ook krijgt onze dag 'Erfgoedbibliotheek in Brugge' (2012) wellicht een opvolger in het voorjaar van 2014. Het rondje van de tafel leverde ten slotte heel wat uitnodigingen op: OKBV zal de komende jaren ook heel wat nieuwe projecten, samengevoegde collecties en frisse leeszalen mogen bezoeken.

Ook de namiddag was goed gevuld met drie presentaties over het Museum Plantin-Moretus en het Prentenkabinet. **Dirk Imhof** voerde ons mee naar het verleden, tot bij het ontstaan van de collecties in de drukkerij van Christophe Plantin en de Moretussen: met o.m. de bibliotheek van de proeflezers of correcteurs,

de collectie handschriften die interessant waren bevonden voor uitgave, de bibliotheek met het eigen drukwerk en de eigen uitgaven, de verzameling klasieke en humanistische werken bijeengebracht door Balthasar I Moretus, ... en – niet in het minst – het bedrijfs- en familiearchief dat de hele geschiedenis van de drukkerij-uitgeverij documenteert en voor de Westerse cultuurgeschiedenis van wereldbelang is. Het Plantin-Moretus-complex werd in 1876 verkocht aan de Stad Antwerpen en de Belgische Staat, die het als museum openstelden. In 2005 kwam het op de UNESCO-lijst van werelderfgoed. Het museum telt meer dan 25.000 oude drukken, waarbij vooral de oudste eeuwen van de boekdrukkunst goed vertegenwoordigd zijn. **Marc Cauwenbergh** en **Jeroen De Meester** brachten ons het verhaal van het (Stedelijk) Prentenkabinet, dat ontstaan is uit de collectie grafiek van het Museum Plantin-Moretus en de privécollectie van de eerste conservator Max Roose. Deze legde de basis van het verzamelbeleid vast, m.n. de gerichtheid op het verwerven van prenten en tekeningen van meesters van de Antwerpse School uit de 16e en 17e eeuw, later uitgebreid tot de 18e en 19e eeuw, tot en met hedendaagse grafisch kunstenaars. Het Prentenkabinet kreeg in de jaren dertig eindelijk een aangepaste infrastructuur met meer tentoonstellingsruimte naast het museum. Vandaag de dag telt de collectie meer dan 75.000 objecten, die online opzoekbaar zijn en gedeeltelijk online te bekijken (<http://search.museumplantinmoretus.be/>). Als gebruiker kan je ook tags toevoegen en de beschrijvingen verrijken. Zo wil het Prentenkabinet uitgroeien tot een kenniscentrum voor de grafische kunsten.

Ter afsluiting bezochten we nog de leeszaal van de 'moderne' bibliotheek, met publicaties over het oude boek en de boekdrukkunst, en over de grafische kunsten. Een bezoek aan de zalen was tot aller spijt wegens het late uur niet meer mogelijk. Dan maar op een terrasje wat napraten...

Ute Staes en Ingrid De Pourcq

25th International Conference on the History of Cartography

Helsinki - 29 juli - 5 juli 2013

Zo'n 180 deelnemers uit 35 landen namen deel aan de jubileumeditie van het Internationaal Congres over de Geschiedenis van de Cartografie begin juli in Helsinki. Met als overkoepelende congressthema 'The Four Elements: the Essentials of the History of Cartography' werden de congresdeelnemers uitgedaagd om hun presentaties te koppelen aan de vier elementen Aarde, Water, Lucht en Vuur. Uiteindelijk kwamen de meest diverse onderwerpen aan bod, van stadsplattengronden over landmeterskaarten tot nationale atlanten en wereldkaarten. Maar ook kaartgebruik en -productie, marketing en distributie van kaarten, thematische kaarten of kaartprojecties stonden op het rijk gevulde programma.

In totaal werden 57 papers en 27 posters gepresenteerd. Zelf stelde ik een poster voor getiteld *Puzzling 16th-century hand-drawn city maps of Antwerp (re)discovered*. Het restauratieproject van deze bijzondere documenten uit het FelixArchief kon op heel wat belangstelling rekenen.

De postersessie op ICHC krijgt een volwaardige plaats in het programma, wat op andere congressen niet altijd het geval is. Gedurende een hele voormiddag wordt de aandacht exclusief gericht op de presentatie van de posters. De deelnemers die een poster voorstellen staan ter beschikking van de nieuwsgierigen om tekst en uitleg te verschaffen, waardoor vaak zeer